

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
— reklamációk és —
előfizetési pénzek küldendők
— Maros-Vásárhely, —
Szentgyörgy-utca 9. szám.
— ev. ref. lelkészi lakás. —

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Tartsátok ablakaitokat nyitva Jeruzsálem felé.

A gyönyörű tavasz s a természet fejlődésének, viruló pompába öltözésének ideje, Dániel prófétát juttatja eszembe, a kiről meg van írva, hogy nyaralójának Jeruzsálem felé néző ablakait mindig nyitva tartotta.

Ez a mi drága hazarészünk, ez a kies, kicsiny Erdélyünk, vajjon nem tekinthető-e egy nyaralónak, melynek ablakai mindenfelé nyitva vannak? Május közepétől a balzsamos levegő szelid fuvalmával egyszerre jönnek száz számra távoli vidék, lakói, hogy mint nyári vendégeink felüssék sátraikat nálunk. Itt, mintha nyitott ablakon tekintenének egyenesen a bibliai paradicsomkertbe úgy érzik magukat, midőn kora reggel elindulnak, hogy bekoborolják hegyeinket, völgyeinket, a melyeken sötétzöld lomb és fenyőerdők váltakoznak a gazdag vetésekkel s csörgő patakok futnak versenyt a lassu méltósággal előretörő folyóink futásával. Hányan vannak ezek közül a kik otthonukban halálra fárasztották magukat enyh és pihenés nélkül; a kiket kifárasztott az élet küzdelem; a kik testileg, lelkileg nyomorékokká váltak s a kik most azért jöttek, illetőleg jönnek ide hozzánk, hogy felséges vidékeink éltető, üde levegője, új bá-

torságot, reményt és életet öntsön elernyedtagjaikba?

Mi is tudjuk, hogy milyen jótétemény, ha egy rossz éjszaka után nyitot ablak elé állunk. A hűvös, éltető reggeli lég, a mely rekedt levegőjü szobánkba behatól, jótékony csillapítással hat idegeinkre, s midőn a tiszta égből aláhulló napsugár apró gyöngyökké varázsolja kertünk rózsáin a harmatcseppet s fénylő koronával övezi az előttünk elterülő láthatárt: újra éledünk, betegségünk enyhül, lelki gyötrelmeink csitulnak, nehéz gondjaink tovaszállnak s mintha bensőleg is nemesebbeknek, jobbaknak, tisztábbaknak éreznők magunkat.

Dánielről azt mondja a szentírás, hogy ő ablakait nyitva tartá Jeruzsálem felé. Ez a Dániel mint főhivatalnok élt a perzsa királyi udvarban. Zsidó létére nagyon nehéz állása volt. A maga buzgó zsidó-vallásosságával és erkölcsi felfogásával idegenként élt a pogány uralkodó udvarában. Kedvence volt a királynak, de ebből azt is elgondolhatjuk, hogy mennyi irigye, ellensége lehetett, a kik minden lépésére vigyáztak, hogy a legelső alkalommal besughassák, fertelmes árulkodásukkal eltehessék láb elől a király kedves emberét.

Ebben a környezetben a Dániel nyaralójának Jeruzsálem felé néző nyitott ablakai nagy

áldással voltak rá nézvé. Mikor ez ablakon kinézett, egyenesen Jeruzsálem felé szállott tekintete a feledhetetlen szülő város felé, a melynek kőfalait, ég felé meredő tornyait, kanyargós utcáit s pompás Sion hegyét, hatalmas templomát mindig lelke előtt látta. És ez a maga elé idézett kép nemcsak káprázat volt rá nézve, hanem élő, eleven, beszédes s őt kemény szókkal intő kép, mely így szólt hozzá: „Légy hű hazádhoz. Ne engedd magad elcsábíttatni. Légy erős megvédeni szülőfölded érdekeit. Légy hű Istenedhez!“ És a miután a nyitott ablak előtt imádkozék, a mint azt gyermekkorától megszokta, új erőt nyert nehéz feladatai betöltésére, ellenségei tövis szurásainak elviselésére, erőt nyert arra, hogy legyőzze koronként feláradó hiú nagyravágyását s megmaradjon az igaz, egyenes uton a maga jóvoltára, Istennek dicsőségére.

A nyitott ablak nagy jelentőségű minden ember életére. Sok tanulsága van annak. Ime valakinek gyermeke születik. Nagy örömmel fogadják a kis vendéget ott, hol az Isten áldása még hiányzott a házassági frigyről. De van más háztáj is, a hol már nagy számmal ülnek körül az asztalt a szülői törzsek csemetéi. Ilyen helyeken — sajnos, hogy a mi jó népünknel is kell tapasztalnunk — bizony sokszor kelleetlenül fogadják az Úr ajándékát. Mindkét fajta szülőnek jusson eszükbe Dániel nyitott ablaka. Boruljanak le ők is imádkozó indulattal a nyitott ablak előtt s ez az ablak inteni, tanítani, buzdítani, erősíteni fogja őket. Ha boldog szülők, akkor így fog szólni hozzájuk: „Lássátok, ez a gyermek Isten adománya rajtatok. Neveljétek úgy, hogy az ő élete Istennek s embereknek kedves legyen. Legyen vallásos, igaz becsületes. Ha nem így jártok el vele, csak keserűség és csalódás lesz a ti sorsotok“. A nyitott ablaknak a gondterhelt szülőkhöz is lesz értelme és tanácsa: „A gyermek Isten adománya! Az Úr sok hajlékot szerzett az ő választottai számára. Ennek a kicsi gyermeknek is lesz egy helye a hol szeretettel ülnek körül az asztalt, lesz egy szelet kenyér, egy tányér leves az ő számára is. És ha ráadással mint jó szülők Isten akaratával egyezően nevelitek fel e gyermeket, majd ha

kibocsátjátok az életbe, ott is megfogja találni és állani a maga helyét s ki tudja, vajjon nem éppen ő lesz házatok ékessége, szülői szívetek öröme, késő öregségtek vigasza, támasza?“

Ez csak egy példa volt arra, hogy a nyitott ablak nagy jelentőségű lehet minden ember életére. De a Dániel nyitott ablaka minket erdélyi reformátusokat egyébre is int. Azok a vendégek a kik idejönnek, hogy fáradaimaikat kipihenjék, erőt gyűjtsenek, nemcsak kitekinthetnek az ablakon, de be is néznek házaikba. Nemcsak a természet pompája hat lelkükre, de hatni fognak azok a benyomások is, a melyeket házaiknál tapasztalnak. Itt pedig azt is megfogják látni, hogy milyenek vagyunk. Istenfélők, egyházasak, jók, áldozatkészek, buzgók és hivek? Irgalmasak, munkások-e a gyülekezetek vezetői: a lelkészek, tanítók? Meg fogják látni, hogy a szentek gyülekezete vagyunk-e, a vagy csak egy nép, mely méltó, hogy haragjával sújtsa-e az Úr s a kárhozatra jegyezze el az örökítélet alkalmakor?

Ha jön az est, oda állunk az ablakhoz. Sötétség van körülünk. De nemcsak a természetben, hanem lelkünkben is és jelenünket és jövőnket is vigasztalannak látjuk. Felnézünk az égre. Onnan szelid fénynyel ragyognak le a csillagok. De ezek sem tudnak rajtunk segíteni. A csillagok nagyon messze vannak s fényük hideg. De hallgassuk csak, mintha szívünk mélyén egy gyöngye hang csendülne meg, fülünk százszorosan viszhangozzék: „A ki Istenben bizik soha meg nem csalatkozik.“ Vagy nem számtalanszor tapasztaltuk-e, hogy a legnagyobb sötétben egy erős kéz fáklyát lobogtat előttünk?

Legyenek azért állandóan eszünkbe Dániel Jeruzsálem felé néző nyitott ablakai, a melyek előtt ő imádkozott.

Egész szép hazánk, felséges hegyeink, völgyeink, hajlékaink, gyülekezeteink, egyházi életünk ezek a nyitott ablakok a melyek magasrendű kötelességeink betöltésére intenek, figyelmeztetnek, erősítnek, buzdítanak.

Tóthfalusi József.

Vallomások.

Áldozó-csütörtök előtti hetekben a konfirmálandók oktatásával foglalkoztam. Egyik délutáni órán, magyarázás közben, valahogy szóba kerültek a baptisták. Samu, a növendékek között a legkisebb nevetni kezdett.

— Nő, mi az, miért van olyan jó kedved Samu? kérdém.

— Ezembe jutott valami és azt nevetem, — felelt kérdezett növendékem.

Samu hirtelen a mellette ülő Dénesre pillantott és a szeméit lesütötte, miből sejtém, hogy ketten cselekedtek valami titkos dolgot. Azért se hagyhattam a kérdést annyiba, sürgetni kezdtem a feleletet, mire Samu ilyen vallomással lepett meg: „Mi a múlt évben egyszer a baptisták istentiszteletén voltunk“.

— Dénessel ugye? mondtam! „Nemcsak vele voltam, tiszteletes ur, hanem Pali és Mihály is ott voltak még“.

— Mondhatom derék iskolás gyermekek valátok ti! Hogy jöttetek arra a gondolatra? Ki küldött vagy hívott oda? Beszélj Samu fiam őszintén, hiszen már ugy is hiába való volna a további titoktartás.

— „Jöttünk egyik vasárnap délután, kezdé Samu — a malomból Dénessel. Az uton összetalálkoztunk a szomszédfaluban Paliékkal. Mikor a „Mózsai bácsi“, (ez a baptisták papja) házáig értünk onnan énekszó hallzott ki. Összebeszéltünk, hogy menjünk be és bementünk mind a négyen.

„Nem kergettek ki onnan, mint hivatlan vendégeket?“ szakítám félbe az elbeszélést. „Nem!“ mondá Samu, önérzetesen. „Még igen megbecsültek, beültettek az asztal mellé és mi mindent végig hallgattunk.“

— Mondjad csak: tetszett nektek az az istentisztelet? Szébb volt a miénknél? Örvendeztek-e nektek azok az atyafiak?

— „Alig tudtuk megállani, hogy ne nevéssünk, annyi mindenféle különös dolgot láttunk és hallottunk. A Mózsai bácsi felesége azt mondotta: „Jó volna ezekre a gyermekekre is kivetni a hálót“.

— Nős, mit feleltetek erre a többiek? arra vagyok csak még kíváncsi.“

Nem feleltetek semmit, mert éppen jött arra felé a tiszteletes ur, és az asszony sürgetni kezdte, hogy fújjanak egy szép lassu nótát, hadd hallja meg.

— Samu, mit beszélsz? ezt már füllentetted ugye? én nem emlékszem ama bizonyos sétára és semmiféle „nóta“ nem jut eszembe mit a baptistáktól hallottam volna.

— Már pedig ugy volt, mi is láttuk az ablakon át a tiszteletes urat . . .

— Elhiszem már, ne folytasd tovább. Azt kérdelem: nem szégyeltétek meg magatokat, mikor engemet megláttatok? Nem jutott eszetekbe, hogy ismétlő

iskolás gyermekek vagytok? Nem gondoltatok arra, hogy én jó előre meghallom az éneket és csupa kíváncsiságból — mint ti — bekopogtatok a Mózsai bácsi házába, hisz utamba esett? Az lett volna ám pompás háló! A délutáni istentiszteletet ti akkor elmulasztottátok. Hát rendtartásunk értelmében szabad-e azalatt a református iskolás gyermekeknek a szomszéd faluban összetalálkozni és baptisták gyülekezetében időzni? Erre feleljetek mind a négyen. Nincs ugye semmi mentségetek? Nem is lehet? Hanem jóakarattal figyelmeztetek ne beszéljétek többé össze és ne legyetek a Mózsai bácsi szívesen fogadott vendégei. Nevetségesnek találtátok, ugy mondá Samu, — a miket láttatok és hallottatok. Bizony semmi okos dolgot se cselekszik az a Mózsai bácsi higyjétek el, midőn házához gyűjti azokat kik kerülnek a nyilvános istentiszteleteket s kik lenéznek, megvetik, mint ő, a papokat. Másoknak tanító mestere csak az lehet, ki érti is azt a mit tanítani akar. Hát Mózsai bácsi hol szerezte vajjon a bibliai nagy ismereteket? Szegény körülmények között élő gazda emberek voltak szülői és neki kellő iskoláztatást nem adhattak. Tanulás nélkül a biblia magyarázás illik-e szájába? Azért forgatják ki a mi Urunk Jézus Krisztus tanításait eredeti értelmökből, mert meg nem érthetik és mégis profétálásnak lelkével szeretnek dicsekedni.

Kedves gyermekek! éppen jó, hogy most, midőn a mi hitünk főbb igazságait tanítom, jutott tudomásomra ez a baptista istentisztelet látogatás. Legalább figyelemmel kísérhetem, hogy az én tanítványaim közül: kik lesznek azok, kiknek itt napról-napra hiába beszéltem annyit? Kik lesznek — háládatlanok egyházukhoz, mely eddigi gondjukat oly nagy szeretettel vette föl? Kik szomorítanak meg engemet is — ha élek — azzal, hogy a most nyert világosság bennök sötétséggé változik.

Az a Krisztusi mondás: „ezután embereket fogsz halászni“ Péternek szólott, ne felejtsetek, a nagyhitű és buzgó apostolnak. Ő méltónak mutatta magát mindvégig az elhivatásra. Benne az élő és munkás hitnek ereje oly nagy volt, hogy Krisztus nevének és tudományának dicsőséget szerezhetett minden szavával és tetteivel. A hitben erőtelenekeket erősekké, a bátoratlanokat bátrakká, a tudatlanokat fölvilágosultakká és a bűnösöket az isteni kegyelem után sovárgókká tenni — ez volt a Péter magasztos feladata. Ez a többi apostolé is. — Ah, nem mindenkinek való ez a megbízatás! A Krisztusi igazságokból összefűzött háléhoz ne közelítsen az, kiben az ő lelke nem lakozik. A Krisztus anyaszentegyháza gondoskodik időről-időre választott férfiakról — kik a lelkieben való vezérkedést, a talentumok mértéke szerint elvégzik. Jól vagy rosszul történik-e ez a vezérkedés? azt nem emberek ítélik meg. Megítéli az Isten, kinek számadással tartoznak, mint számadók, a rájuk bizott

lelkekért. Egyike vagyok én is a tanításra elválasztottaknak. Ugy érzem mind az iskolában, mind a templomban igyekeztem nektek a mi Urunk Jézus Krisztus tudományát eléggé érthetően magyarázni. S ha mégis a ti lelketek nincs kielégítve ezekkel a tanításokkal, ha apáitok is a mi istentiszteletünk egyszerűségét kicsinyelik, ha a gyülekezeti egyességben nem érzik már jól magukat, ha az értelem nélküli bölcsekedők társaságába óhajtoznak mint ti: úgy valóban azt mondom, hogy a Mózsi bácsi hálójába valók vagytok ti is, ők is. — Megértettétek kedves gyermekek a mai leczkét?

Mély csend követte szavaimat. Növendékeim arczaíróit azt olvashattam le, hogy szégyenlik a mit cselekedének. Idejét láttam tehát annak, hogy a megszakított fonalat ismét felvegyem s a Kátéból tovább magyarázzak. Elvégezve az oktatást elbocsátottam őket. Én pedig oda haza még sokáig tünődtem Samu vallomásain! Lelki szemeim előtt megjelentek a hitépítésben fáradhatatlanul munkás apostolok. Láttam Jakabot és Pált a mint az egyes gyülekezetekben meg-meg jelent békebontókkal szemben harcot folytatnak. Hallottam lelkökben mily nagy keserőséggel tesznek szemrehányásokat minduntalan azoknak, kik „szakadásokat és botrányokat csinálnak“, kik „nyájas és szép beszédekkel az ártatlanok sziveit elámitják“. Hallottam mily szeretettel kérik a hitben még mindig erőtelenekeket: „hajoljatok el ezektől — mert az effélék hamis apostolok, álnok muukások, kik Krisztus apostolaivá változtatják át magukat és fellengős beszédekkel véder körül titeket azt akarják, hogy hitek emberek bölcsességén épüljön föl, nem pedig Istennek erején“. Láték és hallék sok mindent az apostoli korszakban történtek köréből és lelkem megremegett attól a gondotattól: hátha mi elhivatott lelki vezérek nem tudjuk kellőleg megóvni mieinket a Krisztus nevében nyilván prédikálgató s most is ámitó álprófétáktól?! Az idők jele bár sok tekintetben agasztó, de azért nincs csüggedésre okunk. Dajka mesékkel és erőltetett szenteskedésekkel még ma sem lehet a kálvinista gyülekezetek józan gondolkozásu tagjait megtéveszteni — Bele téved hálójokba néhány együgyü halacska, de ezekkel a baptizmus diadalmát még nem lehet biztosítani!

Mester János.

Egyháztársadalmi élet.

Emléket Bod Péternek. A magyar-igeni ev. ref. egyházközség Bod Péter-féle hirneves templomát, országos közadakozás útján az 1900. évben restaurálta. E gyönyörű templom művészi szépségével magasan hirdeti, hogy mindazok, kik a Bod Péter örökének megmentésére kegyes szívök jó kincsével örömmel

áldozának, élni fognak egy kiseded gyülekezet hálatelt szívében és áldott nevök fényleni fog, míg csak az erdélyi Hegyalja vidékén egy magyar lélek honol. Mert, hogy az omladozó templom a végpusztulás veszélyéből ki lett emelve és uj, szebb fényben ragyogott fel, mint valaha: az egyedül, Isten után, az emberbaráti keblek áldozatkész nemes munkája volt. Öt év után, most ismét az áldozatkész e gazdag forrásához fordul a magyar-igeni egyházközség.

M. Igen egykori tudós papjának, Bod Péternek hamvai a m. igeni árnyas temetőkertben nyugosznak és bemohosult sirját emlékkő nem jelöli.

Pedig ki volt Bod Péter?

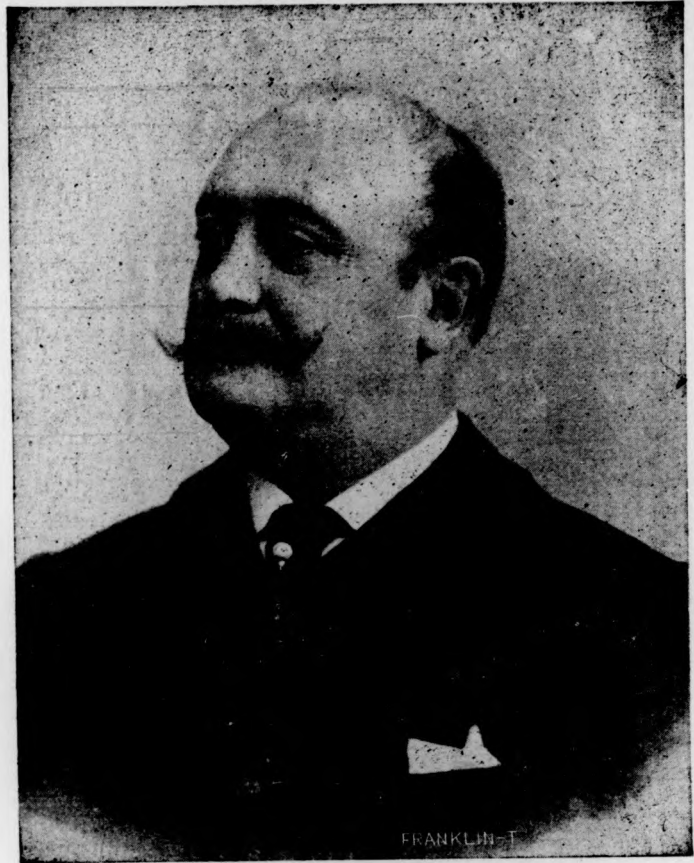
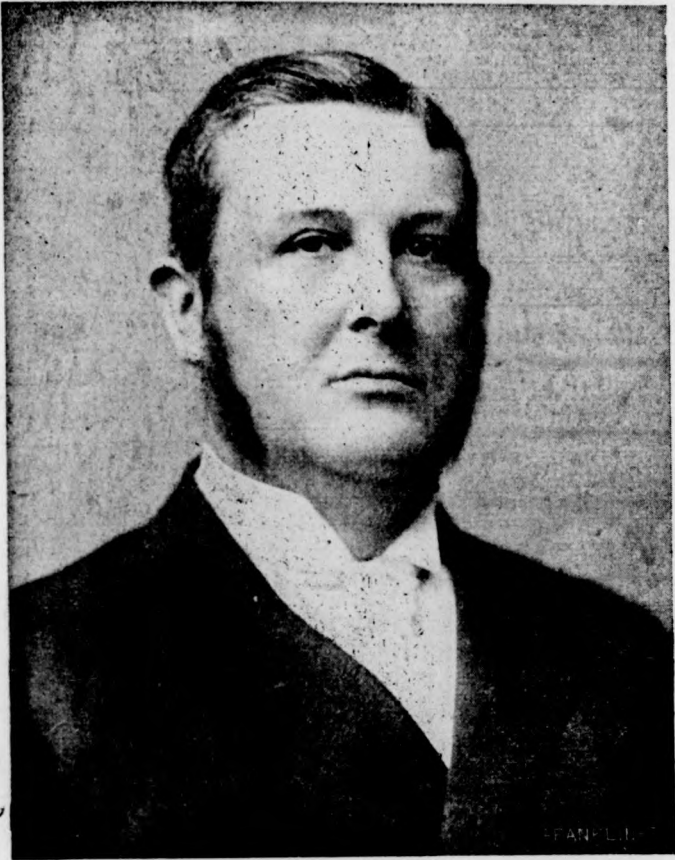
Nagyhirű és tudós lelkipásztor. Szegény székely szülőktől származva, közönséges sorsból küzdötte fel magát oly magasra, hogy nemcsak széles e hazában, de ennek határain túl is messze ismerték és tisztelettel emlegették nevét. A haza és egyház szolgálatában rengeteg sokat dolgozott; főként a nemzeti nyelv fejlesztése érdekében annyira buzgólkodott, hogy szükségesnek látta és indítványozta is egy magyar tudós társaság felállítását és voltaképen tőle ered csirájában a később létrejött és a nemzet szellemi életét felölelő Magyar Tudományos Akadémia.

Irodalmi működése, tudományos munkássága csaknem páratlanul áll a 18. század történetében és alkotó, teremtő szellemének minden műve a jelenkor tudósai előtt is megbecsülhetetlen drága kincs.

És a mult idők e nagy alakja, hazánk, nemzetünk és anyaszentegyházunk kiváló büszkesége, a közjóért mindhalálíg rajongó lelkesedéssel küzdő óriási szellem porhüvelyé az ismeretlenség homályában porladozik, nyugvóhelyét nem jelölvén semmi sem.

Rakjuk össze hát filléreinket, földi javaink egy parányi részét hozzuk áldozatul és emeljünk a nagy Bod Péternek eddig elfeledett hantja fölé egy díszes emlékoszlopot, mely hozzá és elévülhetetlen érdemeihez a késő nemzedékek előtt is méltó lesz. Ezzel szép magasztos kötelességet teljesítünk, a kegyelet oly kötelességét, melynek áldása minden bizonytal reánk száll vissza: mert az Isten is szeret minket, ha dicső őseink emlékezetét, kik a haza, nemzet és egyház önzetlen szeretetében sorvadoztak, a tudomány és közhasznu munka mezején soha el nem enyésző nyomokat hagytak és előttünk mint útmutató vezérkedő fényes csillagok ragyognak, — még megőrizni, fenn tartani, érettük lelkesedni és áldozni képesek vagyunk.

Kérjük a kegyes adományokat Magyarigenbe (u. p. helyben, Alsófehérmegye) az ev. ref. lelkészi hivatalnak címezve, 1906. év szeptember 1 ig beküldeni. Minden legcsekélyebb adományt, hálás köszönettel nyilvánosan fog nyugtázni a magyar-igeni egyházközség.

Az új magyar kormány.

Az ország felbuzdult hazafias hangulata mind nagyobb-nagyobb lelkesedéssel és bizalommal fordul az új magyar kormány felé, melynek a király és nemzet közt felmerült ellentétek kiegyenlítése, a minden igaz magyar ember által óhajtott béke megszerzése már is elévülhetetlen érdeme. Mi is, szerény lapunk keretében az örvendezők között vagyunk és nem szününk buzgó szívvel esedezni Istenhez, hogy mindazokat a melyeket az új kormány férfiaihoz fűzünk, azokat a váradalmakat a melyeket irántuk szívünkben táplálunk beválthassák.

Olvasóink sorban láthatják maguk előtt a miniszteriumnak minket protestánsokat közelebből érdeklő négy tagját. És pedig:

Wekerle Sándor miniszterelnököt, aki szül. Móron (Fejér m.) 1848. már. 14-én, hol édesatyja gazdatiszt volt. Volt pénzügyi államtitkár, pénzügyminister s 1892. évtől két ízben minister-elnök 1894. decz. 23-ig. Most már harmadizben fordul felé a király és nemzet bizalma. Vallása: róm. kath.

Kossuth Ferencz (Lajos, Ákos) pénzügyminiszter. Szül. 1841. nov. 16-án. Mérnök ember, a ki diplomáját a párisi és Angolország egyetemén szerze meg. Nemcsak mint politikus öröklé a nagy emlékü Kossuth Lajos erényeit, hanem mint tudós is. Gyermekek-, ifju- és férfi-korát külföldön Olaszországban töltötte el s mint mérnök európai hírnevet szerzett. 1894. évben jött haza, a nemzet hívására s azóta nem szünt meg drága hazánk javára munkálni. Özvegy ember, neje Hoggins Emilia nevü angol hölgy volt, a ki 1887. okt. 30-án Firenzében meghalt. Ág. evang. hitvallása.

Gr. Apponyi Albert valás- és közoktatásügyi miniszter. Bécsben született 1846. május 29-én. Neveltetését Kalksburgban a jezsuiták intézetében nyerte. Kiváló politikus, európai híru szónok s egész egyénisége méltóvá tette, hogy a nemzet legféltetebb kincse a vallás és közoktatásügy reá bizassék. Róm. kath. felekezethez tartozik.

Darányi Ignác földmivelésügyi minister. Pesten született 1849. jan. 15-én. Nemcsak mint politikus bír reánk nézve fontossággal, hanem mint egyik legbuzgóbb, legáldásosabban működő főgondnoka anyaszentegyházunknak. Már volt egy ízben földmivelésügyi miniszter s munkásságával, a kis emberek, főleg a földmives nép ügyének felkarolásával őszinte és osztatlan elismerést szerzett. Ev. ref. vallásu.

Isten ígéje.

Jákob életéből.

(Móz. 32. 28—29.)

Jákob küzdelme van leírva a felvett szent ígében. — Az előtt husz esztendővel is volt hasonló víziója, a mikor álmában égis nyuló létrán jártak az angyalok fel és alá. Csodálatos az, hogy e szép álmodat éppen akkor látta, a mikor bűnnel terhelve hagyta el az atyai házat. Ez az álom jelképezi Istennek bűnbocsátó szeretetét a mely leszáll az égből a földre. Viszont Jákobnak Istenhez való szeretete hat fel az égre. Tehát a szeretet jár le és fel, miként az ég angyalai jönnek és mennek a menyei lajtorján. —

Ez álomra következett az a megindító szövetség, a melyben Jákob kötelezte magát arra, hogy az ő atyjának Istenével szemben háladatos szívvel fog szolgálni.

Ez a fogadás elmúlt. Isten husz esztendő múlva újra találkozik vele. De ez az összejövétel egészen más természetű. Isten nem közeledik hozzá mint a megbocsátó, megoltalmazó menyei atya, a ki egykor e szeretetnek szövetségét kötötte meg Jákobbal. A küzdő, a harczoló Isten áll most vele szembe. A borzalmat ébresztő, a névtelen, az ismeretlen, az idegen áll előtte. a kinek lehelete pusztít, a kinek érintésétől a halandó embernek csontja elszárad.

Ez éppen az ellenkezője annak, a mit vártunk volna. Az a hit lepi meg szívünket, hogy először kellett volna a borzalmas, a küzdő, a büntető Istennek megjelenie, akkor, a mikor Jákob vétkezett az atyai házban s később husz év múlva kellett volna a szeretet, a megbocsátás Istenének megjelenie a menyei létra képében.

Először jő a küzdelem vihara a lélekben és azután a békesség víziója.

De ez az ellentétes bibliai esemény is tökéletesen megfelel az életigazságnak.

Az ifju korban nem érezzük az Istent valami borzalomgerjesztő lénynek. Nagyon természetes dolog az, hogy a léleknek legelső érzelmei kiválóan vidámak és reménységet ébresztők. Ekkor inkább érezzük, erősebben átéljük Istennek közellétét. Az ifjuságnak vallását és öröm jellemzi. — Még tovább megyünk. Isten az ő szereteténél fogva úgy rendezte be a mi életsorsunkat, hogy az ifju korban a bűnnek nincs meg az a kedélyleverő és lelket nyomasztó hatása, mint a későbbi években. A könyelmű ifju korban nem rágja lelküket a bűnbánat erős tüze.

Csak későbbben, ha az érett emberi korba lépünk, érezzük annak terhét és nyomását, akkor érezzük az elrejtett, az idegen Istennek nyomasztó hatását, az ő lételének sajátos titkát.

Nehogy félre értsenek — Mi a gyermekektől vallásos tapasztalatot várunk, olyant, a mit csak meglett ember tehet meg.

Szeretnők, ha a gyermek megértene Jákobnak Istenrel való küzdelmét. Ezt jobb volna husz esztendő múlva várni tőle, a mikor megérti, hogy mi az a harcz, mi az a benső lelki küzdelem?

A gyermeknek még nem szabad tudni a belső lelki küzdelmekről. Neki csak azt kell érezni, hogy az Isten a jóságos menyei atya, a ki éjszakának idején is ágya körül örködik. A gyermeknek csak a menyei lajtorját kell látnia az angyalok fel és alá szállásával.

Most lássuk e titokzatos jelenetnek bővebb magyarázatát. — Jákob egész éjszakán keresztül görcsösen karolta át az isteni ellenséget. Mintha félt volna, hogy hajnalhasadtával isteni áldást veszít el, ha a küzdő fél kibontakozik karjaiból. Mély igazság rejlik az éjjeli jelenetben. Közelebb jövünk ahoz az Isten-

hez, a kit nem lehet felfogni, nem lehet felismerni, nem lehet meghatározni.

Bizonyos mértékben a sötétség, a homályosság inkább hasonlít az Istenhez, mint a világosság. Sűrű felhők takarják el őt szemünk elől. Ködös homályban lakozik a legszentebb. Ha titokzatosan jelenik meg előttünk az Isten, inkább hiszünk az ő léteiben. De ha a nap felkel és a jelenségek tisztán állanak szemünk előtt, akkor az isteni eltűnik a lélekből, miképpen a hajnali harmat elpárolog a nap fényétől.

Ha a jövőd szerencsétlenségnek bizonytalan érzete lopodzik szivünkbe, akkor közelebb érezzük magunkat a végtelenhez s önkéntelenül is Istenre gondolunk. A fájdalom elmulik, a világ öröme lép megszokott helyére. Ilyenkor úgy tűnik fel, mintha Isten eltávozott volna tőlünk.

Szórol-szóra igaz, hogy Isten a sötétségben nyilatkozik meg legjobban.

És a reggel megérkeztével, a nap első sugarainak megjelenése után már sűrű függőnyt von maga elé az Isten. A mindennapi életben nappal, az éjszaka fenséges víziói után kicsinyes színjátékban tűnik fel az élet, mintha mikroszkóppal néznék azt, kicsinyes dolgok látszanak a végtelen helyett. Az éjszakának nagyító látcsövét félre kell tennünk s a mindennapi élet kicsinyes dolgait kell szemlélnünk, ha feljő a reggel. Az ember munkája után néz és az életnek porában, gyakran piszkos sártengerében gázolva úgy tetszik nekünk, mintha nem látnok nappal a mi Istenünket.

De ha eljő megint az éjszaka, félre huzódik a függöny újra Isten előtt és mi arra a tapasztalatra jövünk, hogy a ragyogó nappal elrejtette előlünk az Istent és az örökkévalóságot. Igen, a Mindenható akkor van legközelebb hozzánk, a mikor a világ fénye elhagyott, a csendes, nyugodt éjszakában.

Jáknak az éjszakai jelenete, ez a küzdelme az Urral azt eredményezte, hogy egész jelleme megváltozott, átalakult. Jákob az előtt hamis lelkű volt. Atyját megcsalta. Ezsaut kijátszotta eredeti jogából. Igaz Jákob az előtt is jámbor, istenfélő, lágyszivű volt, de az ő becsülete csak fél becsületesség volt. Ez a félőszinte, fél becsületes ember lépett ama sötét éjszakán küzdelembe Istennel és ezzel a harczzal lehull róla az álnokság leple. Istennel való közeli érintkezése által ő maga is megigazul, őszinte és becsületes lesz.

A léleknek hazugságai össze zsugorodnak Isten előtt. Egy mély, igaz és őszinte tekintetet kell vetnünk Isten lényegébe, ime az ember teljesen átalakul. Új nevet kap. Jáknak Izraelnek nevezik ezután. E szó azt jelenti: Isten fejedelme. Nem szebb ez a név a másikkal? Jákob az jelenti: csalfa, a hamiskodó. Ez az ember meghalt most és helyébe az igazságos, a becsületes ember lépett.

A mi lelkünkben is nagy küzdelem után rendkívüli eseményeknél előfordul az átalakulás. A lélek arczáról lehull az álarcs s a hamis; az álnok emberből őszinte, igaz ember válik.

Robertson után Király Béla.

Krisztus a mi példányképünk.

Irta: Vásárhelyi János.

(Vége.)

Boldogítani! Oh igen ez a nő hivatása. Szeretetével megaranyozni övéinek körét — a szeretet áldó erejével vigasztalni, felemelni, erősíteni a csüggedőket. Boldog lenni a boldogítás által. Oh van, lehet-e ennél fenségesebb hivatás? Oh önök, protestáns — vallásos nők — ezt a hivatást töltsék be igazán. Szeressenek, higgyenek, hogy szeretetük, hitük boldoggá tegye magukat és boldogítson másokat is. Arról, hogy vannak nők, kiknek szivében minden nemes érzelmet elnyom a hiúság, a nagyravágyás, a könnyelmű ragyogás, hogy vannak nők, kik érzéketlenül tudják feldulni mások boldogságát, hogy vannak nők, kiknek minden csillogó ékszeréhez a nemes szivek átka tapad . . . oh arról Önök igazi vallásos nők — sohase tudjanak. Önök ne lássák az élet árnyoldalait. A szeretet, a jótékony-ság, a nemes sziv vonjon fénysugarat az Önök nemes alakja körül s tegye oh tegye boldoggá Önöket a boldogítás által . . .

Nagy és szent befolyása van a nőnek az erkölcsi élet fejlődésére, mert a nő veti meg gyermeke erkölcsi boldogulásának alapját. Ha látom a mai társadalom romlottságát, könnyelműségét, ha látom, mint gunyolják ki könnyelmű emberek az emberiség legszentebb ideáljait, mint csinálnak üzletet a Haza az Isten fogalmából, oh akkor a hányszor ilyen képet látok, a hányszor hallok árulókról, hallok elbukottakról, oh akkor önkénytelenül — az édes anyára gondolok — vajjon volt-e annak a szerencsétlen bukott embernek édes anyja, ki megtanítsa imádkozni, ki szivébe vesse a Haza, az Isten eszméjét? . . . Szabolcskának van egy nagyon szép költeménye, a melyben elmondja, hogy gyerek korába — amikor szeretettel a szegényebeknek mindenét oda adta — édes apja megmondotta, hogy úgy hal meg koldusul, szegényen, jószívűséget meg is fenytette, de édes anyja ahányszor jót tett mindig megcsókolta s elötörő könnyeit mindig letörölte és azt mondja a költő: „És hogy úgy halok meg semmiül, szegényen: ma már én is érzem . . . De ha koldust látok, ki tud arról tenni „Hogy az anyám csókját nem tudom fe'adni!“ De hát ki tudná elfeledni édes anya szavát, intését? Azt az érzést, azt az alapot amit az édes anya vet meg gyermeke szivében — az élet semmi megpróbáltatása sem képes elfojtani, lerombolni — s az az érzés, az a gondolat, az a hit mit édes anyánk nevelt belénk él s hatását megérezzük az élet minden viszonyában.

Ezért a magasztos befolyásnál fogva kell hogy a nőknek hite tiszta és erős, rendületlen legyen, mert egy igazi nő ez által nemcsak önmaga, hanem szerettei boldogságát alapítja meg, munkálja, segíti elő.

Olyanok legyenek az édes anyák, mint Volumnia volt. Gyermekük jóságára legyenek büszkébbek minden kincsnél, de szívükben a honnak, az Istennek szeretete még nagyobb legyen. — nagyobb — hogy ha gyermekük mint Koriolán a Haza, az Isten ellen törne — megtagadni, — az anyai szív rettenetes átkát is elmondani képesek legyenek, mint Volumnia tette, mert az ilyen anyák csak ritkán nevelnek Koriolánokat, de többször Rákóczi Ferenczeket, mint Zrinyi Ilona. Ha élne a nőknek szívében a Szilágyi Erzsébet, Károlyi Zsuzsánna, Zrinyi Ilona szelleme akkor — akkor a hit — a szeretet soha ki nem halna a szivekből. Férfiak és nőknek szívében egyaránt kell élnie a Megváltó Krisztusnak.

Önmagunk boldogsága csakis a krisztusi szereteten, a hiten épülhet fel, ezen épülhet fel a társadalom is, mert hisz boldog emberek, csak boldog társadalmat alkothatnak. És ha élne a mindeneket szerető Mester nemes példaadása a szivekben, ha a férfiak hite és a nők rajongása igaz, tiszta lenne, milyen erőssége lenne ez a társadalomnak. Oh akkor eltűnne a mai társadalomnak vad tülekedése, — akkor a nyomorgóknak megszűnne fájdalma — mert a könnyörülő szeretet bekötözné a sebeket, — akkor a gyűlölet nem tombolna, mert a szeretet nem tud gyűlölni, — akkor az irigység nem ásná sirját a nemes törekvéseknek, nem akadályozná az előrehaladót, mert a szeretet nem irigykedik, — akkor a tétlenség helyett nagy, szent, diadalmas munka foglalná el s begyógyulna a mai társadalomnak minden betegsége — akkor lenne béke, szabadság, egyetértés, mert a szeretet mindeneket elfedez, mindeneket elhisz, mindeneket eltűr. Erre a társadalomra van szüksége a mi hazánknak. Ez a társadalom lenne legerősebb, egyedüli támasza nemzetünk felvirágzásának s egy ilyen hazát, melynek gyermekeinek szívében él az igazságos Istenben való hit, melynek gyermekei tudnak küzdeni önzetlenül igaz eszményükért szívükben azzal a rendületlen hittel, hogy velük van az igazságot védő Isten, egy ilyen nemzetet a „poklok kapui sem tudnának megdönteni“

Ezen társadalomnak megteremtéseért kell munkálnunk. Nehéz feladat. Ma amikor az Isten nevével küzdöket, a legtöbben kigunyolják, ma amikor butának tartják azt a naiv lelket, aki még hinni tud, ma harczra indulni Isten nevével, s becsülést szerezni a hitnek, nehéz keserű feladat. — De ne csüggedjünk Küzdelmünkben csak hitre van szükségünk; — hitre mely összekösse az eget a földdel, hitre mely erőt adjon ha lankadunk, vigasztaljon ha szenvedünk, biztasson ha elcsüggedünk, lelkesítsen, ösztönözzön, bá-

toritson a munkára, a küzdelemre, edzen a harczban ha ingadozunk. Ez a hit indíthat csak Istenes munkára. — Ez őrizhet meg a büntől, a végromlástól, ez taníthat meg nemes célokért áldozni, önzetlenül munkálni. Már pedig munkára, szeretetre szüksége van a mai társadalomnak. A hit kételkedéssé vált, a szeretetlenség, irigység orgiákat űz — a szenvedők száma nő — a nemzeti életerők gyengülnek. Nagy, szentes munkára van szükség. És e munkában Luther hitével küzdjünk. Lutherről olvastam, hogy a nagy reformator midőn nemes, szent küzdelmeiért melyet az evangélium nagy igazságaiért — a pápaság tulkapásai ellen vivott. veszedelemben jutott, midőn élete ellen törtek ellenei — s elpusztítani akarták egy alkalommal nehéz, tépelődő gondolataival küzködve a késő éjszakáig fent maradt. Ekkor kitekintett ablakán. Gyönyörű volt az éj. Millió csillag ragyogott tündöklően az égboltozaton, fényük derengő világosságot terjesztett a sötét éjszaka ijesztő homályába. Luther gondolkozni kezdett, hogy vajjon miként van az. hogy a csillagok mind az égen vannak — s egy sem esik le közülük? Érezte, hogy azok fölött Isten örködik. Hát vajjon ő rá nem vigyáz az Isten, midőn igazságaiért oly nehéz harcot viv? Oh igen bizonyára igen. S megújult erővel folytatta a szent küzdelmet — s diadalra vezette a protestantizmust minden ármányon keresztül. Ezzel a szent hittel, ezzel a rendíthetetlen meggyőződéssel munkálkodjunk mi is, az Isten nevében — s a diadal — tudom — nem fog elmaradni. Én hiszek e munka diadalába, — én hiszem, hogy elfog jönni társadalmi megújulásunknak. nemzeti újjászületésünknek kora — amikor megszűnik a mai kor minden igazságtalansága, amikor „Istenországa megvalósul itt ezen a földön — s eljő az a világ a melyben mint a költő írja:

Nincsen úr, nincs szolga — van munka, van jellem
Soha egy boldogság — ezer inség ellen.

Én hiszek e világba — hiszek a Krisztusi eszmék diadalába, hiszek azzal a rajongó hittel, mely a költőnek bátorságot adott oda kiáltani — a mai társadalom vad fergetegébe — a jövő világ eljövételéről:

Eljön, eljön, eljön. Hirdetem, kiáltom.

És ha eltiportok, jaj nélkül kiállom

Nevetem a lábat, mely nyakamra hágott

Nem lehet megölni a jövő világot.

Ifjuságunk nevében e szent meggyőződésnek kifejezést adni kötelességnek tartottam. — A küzdelemből mi is kivesszük részünket A Rákócziak, Bocskaiak, Bethlenek lelke a mi sziveinkben is él — s e lélek nem tagadhatja meg magát. Nekünk — Ifju testvéreim — csak egy kötelességünk van, hogy e lélek lángját hiába ellobogni ne engedjük — hogy e szent ideálokat véssük szívünkbe Istenért, Hazáért, Szabadságért, ezért a hármasszóért nekünk is kell küzde-nünk. Küzdjünk is az önök hagyományai szerint.

Hirek.

— **Bibliai olvasó kalauz.** *A boldogság.* Istentől jő. Jer 31, 10—17. A bölcsességtől származik. Péld. 8 22—36. Szeretettből él. Fil. 1, 1—11. A bizalom növeli. II. Krón. 20, 20—25. Szolgálat nélkül nincs boldogság. Fil. 1. 18—30. A meny örömei. Jel. 15, 1—8. Légy mindig jó hangulatban. Ján. 16, 22—33. *A családi élet.* Ne legyen viszály helye. 1 Pét. 3. 8—16 Legyen szívélyes. Ef. 4, 25 32. Áradjon ki belőle segítség. Péld. 31, 10—31. Legyen kegyes. Kol. 3, 12—25. Legyen szeretetteljes. Ruth 1, 6—18. Legyen Krisztushoz hasonló. Ef. 4, 12 24. Szolgáljon a család a Krisztusnak. Róm. 12, 9 18

— **A magyar protestantizmus ünnepe.** 1906 június 23-án irták alá a bécsi békét, mely gyógyító balzsammal kötötte be Magyarország vérző sebeit. Néhány évvel azelőtt Székely Mózzal a brassói csatatéren elbukott Erdély s vele eldőlt Magyarország utolsó védőfala. A császár megbízott hóhérai lettek urak az egész országban. Féktelenül uralkodott a legvadabb erőszak s özönnel folyt kivált Erdélyben az eretnek magyarság ártatlan vére. Básta a császár szeretett vitéze, 80 szekérrel vitette ki Munkácsra az arany ezüst drágaságokat, miket az erdélyi nemesség kiirtásával elrabolt magának. Ekkor nyerte meg Bocskay István a magyarság ügyének a hajdukat. Ezek 1604 oct. 15 én éjjel a német zsoldosok vérebe fojtották Debreczen elpusztítására indult táborukat. Ez irtózatot csapás után egyik isteni verése után a másik következett s kihajtotta végre az országból a rabló német, vallon, cseh, császári csordákat. Bocskai következő évben szövetséget kötött a német ellen a törökkel s a szultán rendelkezésére minden magyar foglyot a török földről békével elbocsátottak. Bocskaynak köszönhetette a német császár, hogy a békülő török most a Habsburg-házat Magyarország urának elismerte. Bocskaynak küldött a szultán koronát is; de a bölcs pártvezér megelégedett Erdélylyel, a magyarok részére a bécsi békében kivívott lelki szabadsággal. Ilyen bölcs, ilyen vitéz, ilyen önfeláldozó honfia volt Bocskay már-már sirba jutott hazánknak. Ő volt feltámasztója, évszázakra megerősítője a magyar alkotmányos szabadságnak. Méltán ünnepli meg nagy örömmel az egész ország e hó 20-án legnagyobb művének, a bécsi békének három százados évfordulóját, a mely napon összes protestáns templomainkban hálaadó istentiszteletet fogunk tartani és templomi perselygyűjtéseket eszközölni, hogy annak összegéből egy megfelelő Bocskay alap legyen létesítendő. Ne sajnálja senki filléreit a nemes czéltól, mert szent ügyet szolgál vele.

Hirek az országból.

— **Erdély urbéri ügyeinek rendezése.** Polonyi Géza igazságügyminiszter már a legközelebbi időben —

a minisztertanács hozzájárulásával — föllállítja az Erdély urbéri ügyeit rendező új osztályt. Az osztályra rengeteg munka vár. Sebess Dénes ügyvéd, marosvásárhelyi országgyűlési képviselő, aki a kitünő eszmét fölvetette, kötetekre menő panaszokat kapott urbéres kismemberektől, akiknek anyagi exisztenciáját, a mai rendezetlen állapot imminens veszedelemmel fenyegeti. Az új osztálynak a vezetője Sebess lesz, akit a király miniszteri tanácsosi ranggal fog kinevezni. Megüresedik tehát ezzel a marosvásárhelyi első kerület mandátuma.

— **Hohenlohe Budapesten.** Hohenlohe herceg az osztrák miniszterelnök e héten Budapesten járt, mely alkalomból bemutatkozott a magyar kormány tagjainak, s egyuttal Wekerle miniszterelnökkel a delegáció dolgában tárgyalt, melynek eredményeképpen megállapították, hogy június 12-én rövid delegacionális ülés lesz az 1905 és 1906 évi közös kiadások le tárgyalása végett. Ugy szintén a vámszerződés ügye is szóba került.

— **Wlasics a király előtt.** Wlasics Gyula közigazgatási bíróság elnöke szerdán délelőtt Ő Felsége elé járult, s megköszönte ezen elnökké történt kinevezését,

— **A főrendiház elnöke.** Állandóan tartja magát az a hír, hogy a főrendiház elnökévé Széll Kálmánt nevezi ki Ő felsége a kormány előterjesztése folytán. Széll a kinevezést elfogadja, minélfogva lemond Szent-Godthardi mandátumáról.

— **A sajtó iroda új főnöke.** Ábrányi Kornél író Ő Felsége miniszter tanácsosi rangban a sajtó iroda főnökévé nevezte ki.

— **Három évi halasztás az adók befizetésére.** A pénzügyi kormány elhatározta, hogy az ex-lex ideje alatt be nem fizetett adók befizetésére három évi haladékot nyújt az adózó polgároknak, amely időben megfelelő részletekben letörleszthetik a hátralékos adókat. A radikális ellenzék indítványozni fogja az ex-lex idejére fizetendő adók elengedését.

A hitehagyott.

Írta: S. Váradi Albert.

E földnek lakója a gyarló ember, kit Isten a maga képére teremtett, formált, sokszor megfélemledik emberi méltóságáról és megtagadja Istenét, önmagát, hitét.

A gonosz kigyó, a kísértés ott lappang körülé és szívébe törekszik befurakodni, igyekszik őt csábításával hatalmába keríteni. A mi a gyengehitű embereknel gyakran megtörténik. Mert a gyarló földi ember oly dolgokra tekint „melyek láttatnak és idő szerint valók, nem pedig azokra, melyek nem láttatnak és örökké valók.“

És csak mikor már a veszély torkába jut, csak akkor veszi észre a tátongó örvényt, mely őt elnye-

léssel fenyegeti. S csak ekkor fordul Istenéhez segedelemért: „Atyám! ments meg engem!“

Igy volt ez Kassai uramnál is. Kálvinista volt ő, de ingadozó. Neki nem a hit, hanem a pénz volt parancsoló ura.

Falujában nagyban folyt a térítés, vásárolták a lelkeket, a hiveket, pénzen és mindenféle csábitgatásokkal a katolikusok.

Kassai uramat is próbálgatták megnyerni, de ő sokáig habozott, nem mert ebbe bele menni. Valami titkos isteni erő ott a szive mélyén azt sugta, hogy „itt élned hálnod kell! . . .“

Kassai uram szegény ember volt és egy alkalommal különösen nagy szüksége volt egy kis pénzre. S ekkor így szólt feleségéhez:

— Tudod mit? áttérek a katolikus vallásra!

— Ugyan mit gondolsz? Hogy tennél ilyet?

— De hát másként ki segít ki a nyomoruságból? Hol jutunk pénzhez? . . .

— Nem, azt ne tedd! inkább éhezem, türök, nélkülözök, szenvedek, de hitemet, mely tiszta és igaz, mely a nyomorunkban egyetlen vigasztalom azt el nem adom!

Kassai ennek hallattára nem tudott szólani egyetlen sem, csak merőn nézett maga elé Hát mit teszel? . . . Mihez fogsz? . . . Gyötrék gondolatai.

Éjjel lefeküdt, de nem tudott aludni, folyton gyötörte agyát e gondolat: Elhagyom hitemet, vallásomat . . .

Nappal a térítőkkel foglalkozott.

S a kísértés erőt vett gyöngé lelkén . . . eladta hitét!

Felesége pirongatta, dorgálta, hogy ily szégyent hozott az ő fejére is . . .

A faluban gyorsan terjedt a hír, hogy Kassait megvásárolták a katolikusok. Mindenki csak gúnynyal emlegette nevét, kit ezután „hitehagyott“ néven ismert a falu.

Szép nyári vasárnap volt, a nap mosolygott, a természet díszes pompájában ragyogott; csendesen kongott az öreg kálvinista harang.

Kassai uram hallotta ezt s szivét szorongó érzések töltötték be. A panaszos hangok oda nyilaltak lelke mélyébe. Oly búsan zúgott az öreg harang, mintha temetésre szólna . . . „Ez nekem szól . . . Engem búcsuztat . . . Engem temet . . .“ furdalá Kassait lelkiismerete.

Oh! hogy szeretné, ha most is neki szólnának hivatató szavai, de most neki egy másik szól, vékony, éles hangon, ez az ő harangja. És Kassai lassu léptekkel halad a katolikus templom felé . . .

A mint belép különös érzelmek környezik keblét.

Ez sokkal diszesebb templom, sokkal ragyogóbb és lelke mégsem találja úgy fel itt a nyugalmat, enyhületet, feljúlást, mint ott az egyszerű fehér falak közt.

Lelkét nem elégitették ki az üres ceremóniák.

Kijövet szemközt találkozott a régi hitsorsosaival s szemlesütve, arczán égő szégyenpirral haladt el mellettök. Fülébe csengett ez a szó: hitehagyott . . .

Haza bandukolt és otthon fontolgtatni kezdette, hogy tulajdonképen mit is nyert ő hitváltoztatásával?

Hosszas fejtörés, gondolkozás után ott állapotott meg, hogy bizony nem nyert semmit, sőt elveszítette legnagyobb kincsét régi puritán hitét s lelkében zsongott a költő panaszos szava:

„Nem itt, nem itt van az én világom!

Más vidék az, a hova én vágyom . . .“

(Vége köv)

HIRDETÉSEK

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyujt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsönöket 300 koronától** kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében **10—65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alap kamattal.** Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren 2 hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyószámla hitelt nyujt betáblázásra és más birtosítókra.

Vásárol és elad értékpapírokat külföldi pénzetket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat, teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket bel- és külföldre.

Képviselet a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint betörés elleni, végre élet- és baleset elleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

„VASÁR NAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

= AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. =

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetéseket is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 finom fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itató papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE ≡
MAROS-VÁSÁRHELY. SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorssajtóval,
két amerikai gyorssajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.